

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FÜMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyit-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Nehéz napok.

Miután már a költségvetés, ujonclétszám és a delegacionális tárgyalásokon szerencsésen vagy szerencsétlenül átestünk, — miután már kötött helyzetünknel fogva Bécsnek a vér- és pénzadót páratlan nagylelkűséggel és bőkezűséggel gyorsan megszávtuk, hogy kormányunk és képviselőtestületünk minél előbb időhöz jusson a nemzet nagy vágyainak, szociális kérdéseinek, törvényalkotásainak kielégítésére, akkor Bécsben gondoltak egyet és mint egy égő üszköt, váratlanul ide dobták, előráncigálták a kiegyezés kérdését, a magyar közvélemény újból való izgatására és feldulására. És Bécsnek meg az osztrákoknak, de különösen Beck báró osztrák miniszterelnöknek szüksége is volt egy olyan jelszót keresni és találni, melylyel a most folyamatban levő osztrák választásokat a saját előnyére kizsákmányolhassa; és valljuk meg őszintén, hogy ez a híres magyarfaló osztrák miniszter elég jól számított, mert rá tudta terelni egész Ausztria figyelmét a kiegyezés nehéz és komplikált kérdéseire; a mi politikusainkat pedig szintén el tudta terelni, az országot és nemzetet égetően érdeklő nagy alkotásoktól. De egyben sántított és a logikával merő ellentétbe jutott ez a ravasz számítás; Beck báró ugyanis azt hitte, hogy a mostani kormány miniszterei is oly mereven ragaszkodnak tárcáikhoz, hogy azoknak megtartásáért képesek a nemzetet bármily nagy áldozatokra birni, és teljesen számításán kívül hagyta a nemzetet és a képviselőház többségének, — a függetlenségi párt szilárd akaratát, melylyel az osztrák kapzsiságnak, a kívánt hosszú lejáratu szerződésnek határozottan utját fogja állni.

A kiegyezési tárgyalások eddigi folyamatának két feltűnő lélektani jelensége mutatkozott eddig: míg egyrészt az osztrák kormány tagjai minden legcsekélyebb kínálkozó alkalmat felhasználta arra, hogy szöcsövíük, az osztrák és bécsi sajtó mindig csak az osztrák előnyök és vívmányok hangoztatásával irritálja az osztrák közvéleményt, addig a mi miniszteraink óvatosan kerültek minden alkalmat, ne hogy bizonytalan hireikkel vagy nyilatkozataikkal a magyar sajtót és a magyar közvéleményt félrevezessék; más szóval míg az

osztrákok a még eddig eldöntetlen kérdéseknek már a saját javukra való eldöntésével kérkedtek, addig a magyar kormány tagjai, még azon kérdésekről is csak tartózkodva nyilatkoztak, melyek minden valószínűség szerint a mi előnyünkre nyertek, vagy nyerhetnek elintézését. Igaz, hogy kormányunknak e rideg zárkózottsága, szinte titkolódzása a magyar közvéleményt nyugtalanná, sőt idegessé is tette és a függetlenségi pártban magában is némi aggályokat keltett, de ez aggályok Kossuth Ferencnek, március 15-én Cegléden tartott nagy beszédének őszinte megnyilatkozása által mintegy varázsütésre eltűntek és most már szinte tisztán és világosan kezd előttünk kidomborodni a bizonyosság, hogy: az Ausztriával való kiegyezés, szerződés vagy szövetség az 1917-en tul terjedő időre, a nemzet erélyesen megnyilvánuló ellentállása miatt meg nem hosszabbítható és a vámsorompóknak legkésőbb 1917 végén leendő felállítására, valamint a vámszedésnek az autonóm vámtarifa alapján leendő tényleges megkezdése most már a nemzetnek egyik elengedhetetlen követelménye. Minthogy pedig a függetlenségi párt és annak vezére Kossuth Ferenc létjogosultságát már évtizedek óta ezekhez a kérdésekhez kötötte, sőt kitűzött elveinek, törekvéseinek ez egyik kardinális pontja, nem hisszük, nem hihetjük, hogy elvhűségük megszegésével bármilyen kiegyezést elfogadjanak, mely Magyarország gazdasági önállóságát ismét német érdekek vonszoló jármába igázná.

A bécsi miniszterek most Budapestre tették át főhadiszállásukat; és ez nem azt jelenti, hogy csak a kölcsönös látogatást adják vissza a mi miniszterainknek, hanem azt hiszik: ha közelebb lesznek a tüzhöz, jobban melegekedhetnek; arról azonban megfelelőnek, hogy közel lévén a tüzhöz, meg is égethetik magukat. A tárgyalások mindkét oldalon elkeseredettséggel folynak, mert az ellenfelek épenséggel nem egyenlő fegyverrel küzdenek; mi ugyanis törvénybe lefektetett igazságos jogainkat, nemzeti és gazdasági önállóságunk alapfeltételeit védjük és csak a magunkét akarjuk a harcban megmenteni; az osztrákok pedig a maguké mellé, még a miénkben is szeretnének minél többet elharácsolni. Kossuth Fe-

renc ceglédi beszéde is már annyira megfélemlítette őket, hogy utána rögtön órákon át tanácskoztak Bécsben, miképpen lehetne ezeket a rakoncátlan magyarokat lépre csalni.

Nehéz és nagy próba előtt állanak miniszteraink; nehezíti helyzetüket még az is, hogy itt benn az országban is folyik az aknamunka ellenük, mert a régi bukott rendszer vakondokjai mind kibujtak odujukból, hogy az osztrák érdekekkel szövetkezve, krízis elé juttassák a koalíciót, a kormányt és a nemzetet.

Mi azonban bizunk Kossuth azon kijelentésében, hogy az elvmegtagadásnak vagy feláldozásának a lehetősége is ki van ez esetben zárva és e kijelentésben a nemzet jogainak épségben tartásának legbiztosabb garanciáját látjuk.

Nehéz, nagy napokat élünk; de ha az egész nemzet egy csoportba áll, hogy kormányát támogatja, ha az egész nemzet szózata, igazsága és törvénybiztosította jogainak védelmére kel, akkor ebből a nagy és kemény harcából, csak megerősödve, győzelmesen kerülhetünk ki.

A politikai helyzetről.

Apponyi Albert grófnak, a tanítók fizetésrendezéséről szóló nagyszabású törvényjavaslatát, — a nemzetiségi képviselők okvetetlenkedése és kirohanásai dacára, — a március 19-én tartott képviselőházi ülésen, harmadszori olvasásban is elfogadták és a minisztert minden oldalról zajos kiáltásokban részesítették. Hogy a magyar állam szupremációjának szempontjából milyen égető szükség volt e radikális törvények megalkotására leginkább bizonyítják a következő szomorú adatok. Sehoh az országban nincs annyi analfabeta, mint épen az oláhok között. Erdélyben a román lakta vidéken Fogarásban 75, Hunyadban 86, Torda-Aranyosban 79, Alsó-Fehérben 80, Kolozsban 81 százaléka a román népességnek nem tud sem írni, sem olvasni. Megdöbbentőek azok a számok, ha a 24 éves korhatárnál kezdődő férfinepességet vesszük figyelembe. Erdély északi megyéiben 150000 román teljes kora férfi közül 127000, a déli megyékben 137000 közül 98000 analfabeta esik, mi elég kiáltóan bizonyítja, hogy a román népoktatásügy milyen szegényes állapotban van; és bizony az Apponyi törvénynek szigorja lesz csak képes közöttük is intenzív kultúrfeleletet teljesíteni.

Ugyanezen ülésen következett az ügyvédi rendtartás reformjáról szóló törvényjavaslat tárgyalása, melynek folyamán Szivák Imre a „Ház” engedelmével hatóságos beszédben érvelt az ügyvédi nyugdíjintézet életbeléptetése mellett. Günther miniszter kijelenti, hogy amit állásában az ügy-

védekért megtehet, nem fogja elmulasztani, mert ő az ügyvédek lelkes barátja; a miniszter beszéde után a Ház általánosságban elfogadta a javaslatot és annak részletes tárgyalása után, a 4-ik paragrafus módosításával részleteiben is elfogadta a javaslatot. Ezután elég komikus jelenet következett, midőn Lengyel Zoltán figyelmeztette az elnököt, hogy a Ház nem határozatképes; mire nagy zaj és a következő felkiáltások hallatszottak: Sajátságos, hogy épen Lengyel figyelmezteti az elnököt, a ki már több mint két hónapja egy ülésen sem volt a képviselőházban. Ez hallatlan vakmerőség! No de az elnök megolvastatta hányan vannak jelen és konstátálta, hogy a Ház határozatképes. Lengyelnek különben is rossz napja volt, mert napirend előtt Héderváry Lehel betérjesztette a mentelmi bizottság jelentését, mely azt javasolja, hogy a bíróság megkeresésére függesztsék fel Lengyel Zoltán mentelmi jogát, mely indítványhoz a Ház egyhangulag hozzájárult Március 20 tól április 4 ig az országgyűlés husvétii szünetet tart.

Vasárnap este érkeztek Budapestre az osztrák kormány tagjai: Beck miniszterelnök, Korytovszky dr pénzügyminiszter, gróf Auersperg földmívelésügyi miniszter, Forst József kereskedelmi miniszter és Derschatta vasutügyi miniszter; mint a sáskajárás úgy jöttek közénk, hogy itt a saját földünkön mindent pusztítsanak amit csak lehet. Csak az a baj, hogy most már az egész magyar nemzet megmozdult és felemeli tiltakozó szavát: eddig és nem tovább! Belátja ezt most már Wekerle miniszterelnök is, aki eleinte a hosszú lejáratu kiegyezés eszméjével foglalkozott, de látva az országának ez ellen irányuló tiltakozó hangulatát, első tervét elvetette és most már a külső vámsorompó felállításához ő is ragaszkodik. Hétfőn délelőtt 10 órakor előbb a két miniszterelnök folytatott bizalmas tanácskozást, tizenegy órakor már megjelentek magyar részről: Kossuth és Darányi miniszterek, osztrák részről: Korytovszky, Forst, Auersperg és Derschatta; háromnegyed egy órakor Zichy Aladár gróf, a király személye körüli miniszter, Bécsből való megérkezése után azonnal Budára sietett a tanácskozásokban részt venni; déli 2 órakor az összes miniszterek együtt ebédeltek, azután folytatták a tárgyalást, melyen szóba került az állategészségügyi egyezmény és a fogyasztási adók különválása. Elhatározták, hogy minden este a tárgyalások befejezése után, értesítést adnak ki, melyben az osztrák és a magyar sajtót egységesen informálják, hogy a közvélemény is mindig kellőképp tájékozva lehessen. Este 8 órakor Kossuth Ferenc miniszter, az osztrák vendégek tiszteletére ebédet adott az Országos Kaszinó helyiségében. Mindezek dacára az előjelek nem igen biztatók és az eddig kiszivárgott hírek szerint a kiegyezési tárgyalások, — részben az osztrákok erőszakos tulkövetései, részben a magyar részről tanúsított szilárd ellentállás miatt, nem fognak eredményre vezetni.

Ebbe az általános káoszba belezajtszik Ferencz Ferdinánd főherceg

trónörökös titokzatos berlini útja, a ki két napig szigorú inkognitóban Németországban járt és alkalmilag Vilmos német császárt látogatta meg; hivatalosan ugyan azt jelentik, hogy a főherceg súlyos fülbaja miatt utazott egy híres specialista tanárhoz, tanácsát kikérni; de ez már csak azéért sem bir valószínűséggel, mert azt a híres tanárt sokkal egyszerűbb lett volna magához rendelni; valószínűbb, hogy valamelyes titkos politikai küldetésben járt a német császárnál, a mi azonban eddig nincs teljesen felderítve. Ámde soká nem késhetik a felvilágosítás, mert az igazságot még a tyúk is kikaparja . . .

Gazdakörök rovata.

„Készíts ekét, készíts jármat“, mert nemsokára meződbe szólít a természet ebredése édes székelyem!

A munkára készülődésben tudom első szavad az Isten segédelmének kérése. Jól van ez így, de hát a többi?! Van-e terved, mely az eddiginél több eredménnyel kecsegtessen? Van-e készséged a meglévő természetforgás okosabb kihasználására? Ohajtod-e a kevesebb munkát és több eredményt? Van-e terved a föld termő erejének fenntartására, a növényi élet okos megfigyelésére, a célszerű munkabeosztásra és jövedelmed fokozására?

Ezek lényeges kérdések a szántóvető ember előtt, mert ezeknek helyes keresztülvitelétől függ a fokozottabb igényekkel való megküzdés, a jó jeredmény, a kenyér, a boldogság.

Nem akarok új rendszert kínálni, költséges kísérletezést ajánlani. Ezeket elvégzik majd az egyes vidékeken beállítandó gazdakörök kísérleti telepei — a jövő században.

A kisbirtokosok egyes és hármas tagosok s általában a forgóbatárrendszerrel gazdálkodókhoz lesz e cikkeske keretében néhány szavam, annyival is inkább, mert megyénk s általában Székelyföldünk birtokosainak ezek teszik ki igen-igen nagy részét.

Sok szót nem vesztegetek. Nem állunk választás előtt. Jöjjetek a gyakorlat mezejére!

Egyes tag beosztása: 1. Zabosbüköny ++. 2. Buza (őszi). 3. Tengeri vagy zab +. 4. Árpa (heremaggal). 5. Lóhere.

Az első tábla őszi, mely szántást kíván és erős (++) trágyázást (nem alászántva), ennek helyére jó a buza (általában őszi), ennek helyére tengeri vagy zab közepes trágyázással (+), ezután árpa (tavaszi) lóheremaggal és végül lóhere. A fokozatos beállítás után a tag így néz ki, mint a fenti a hogy mutatja.

Hármas tag (forgó határ): 1. év ugar, kétharmadrész zabosbüköny ++ egyharmadrész árpa (lóherével), egyharmadrész buza, egyharmadrész tengeri +, egyharmadrész lóhere. 2. év kétharmad zabosbüköny ++, egyharmad (árpa lóherével) egyharmad buza, egyharmad tengeri +, egyharmad lóhere, ugar. 3. év egyharmad buza, egyharmad tengeri +, egyharmad lóhere, ugar, kétharmad zabosbüköny ++, egyharmad árpa (lóherével)

A következő 3 évben a tagoknak más-más részébe vettettek a termények forgólag.

A ++-el jelzett vetés alá erős trágyázás, az +-el jelzett alá közepes trágyázás kell, mind a kettő, illetőleg a tengeri alá őszi szántás.

Természetesen a buza helyett jöhet rozs, a tengeri helyett zab is. Ezt a rendszert betarthatják ott is, a hol még tagosítás nincsen.

Ezen beosztásnak legfőbb előnye abban van, hogy a meglévő állapotok mellett is keresztülvihető. Nem kell várni, mint a képviselőjelöltek ígéréteinek beváltására.

Ez előnye mellett azonban oly hasznok mutatkoznak, melyek iga-

zolják a bevezetésben mondottakat, nevezetesen: a) nem többféle termény megmunkálása más-más időt kíván s ez alapon ugyan egy időre kevesebb földdarab jó megmunkálás alá, kevesebb munka vár a gazdára; b) ugyanazon helyen minden hatodik évben jó ugyan az a termény, a föld termő ereje biztosított; c) egyszerre kisebb területen kell trágyázni a gazdának, tehát fokozhatja a föld termő erejét kevesebb trágyával is s végül d) ha tekintetbe vesszük e rendszer mellett a takarmánytermelés nagyobb mérvét az állatállomány szaporíthatóságát, az eddiginél biztosabb és több jövedelemhez jut a gazda.

Sok szó eshetnék még a felhőzöttak mellett, de nem vagyok a sok szó embere, hanem arra kérem gazdáinkat szóljanak a tárgyhoz cselekedettel.

Györfi István.

LEGUJABB.

A képviselőház kedden e hó 19-én tartott ülésében, a kérvények tárgyalása során, Moskovitz Ivan előadó betérjeszti Marostordamegyének a székely vasutak fejlesztése iránti kérelmét. Sümegi Vilmos hozzájárul az előadó javaslatához. A mostani kormány — úgy mond, — máris sokat tett a székelység érdekében s reméli, hogy jövőben, különösen a vasutépítés terén még többet is fog tenni e derék nép érdekében. A székely tránzverzális vasut mielőbbi kiépítését sürögésnek tartja, mert az közelebb hozza majd a székely kivitelt a Fekete tengerhez. Egy derék férfiúnak Borszék Somának nagy érdeme, hogy ezt a kérdést folyton hangoztatja és felszinen tartja; reményli, hogy a kormány teljesíteni fogja a székelység jogos kívánásait. Zakariás János szintén hozzájárul és kiemeli a székely vasutak nagy közgazdasági fontosságát, mire a Ház elfogadja a bizottság javaslatát.

A kiegyezési tárgyalásokkal ugy a magyar, mint az osztrák miniszterek kedden is az egész napon át foglalkoztak, de a kiszivárgott hírek szerint nagyon kevés kilátás van a megegyezésre és így minden valószínűség szerint 1917-ig fenn fog maradni a reciprocitás és ezzel elérjük, hogy Magyarország gazdasági függelenségét még a kitűzött időnél is rövidebb idő alatt valósíthatja meg.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hihetetlen hírek.

Mondják: hogy a Batthány téren egy szekér, lovastól együtt elmerült a sárban;

mondják: hogy a városba hozott szekei borvizben a héten nem találtak egy rongydarabot se;

mondják: hogy a szombathelyi uton jövő vasárnap uszóversenyt rendeznek;

mondják: hogy az esetleges árvíz veszély elhárítására már minden előzetes intézkedés megtörtént;

mondják: hogy a közutakat már felesleges javítani, mert egy bolond német megjósolta, hogy március 24-én ugyanis vége lesz a világnak;

mondják: hogy ez okból a város már végrendeletet is csinált és összes adósságait az államra hagyja örökségül;

mondják: hogy szerdán, Kosuth Lajos halála napján a városnak minden házáról gyászlobogó lengett.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget — a szerkesztőség.

— **Benedek Elek felolvasása.** Benedek Elek a kitűnő író, szombaton reggel érkezik városunkba, hogy a ref. leányiskola hangversenyén közre működjék. Felolvasása annál érde-

kebb lesz ránk nézve, mert «Udvarhelyi emlékek» cím alatt visszapillantást vet az udvarhelyi életre, midőn negyven esztendővel ezelőtt, mint a ref. főiskola növendéke itt tanult es érettségét tett. Csak jöj-jön! Hozza az Isten! Szívesen fogadjuk körünkbe!

— **A vármegyei Múzeum egyesület** választmánya bejelentette hozzá, hogy a tagok részvétele miatt az ezideig hat ízben összehívott választmányi üléseit megtartani nem tudta, s megbízatásának letétele mellett arra kéri fel, hogy az egyesület közgyűlését hívjam egybe. A közgyűlés megtartása ennélfogva a folyó évi Március hó 24-ének délutáni 3 óráját a vármegyei ház kis tanács-termébe, ezennel kitűzöm. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Titkari jelentés. 2. Igazgatói jelentés. 3. Könyvtári jelentés. 4. Pénztárosi jelentés. 5. Az időközi lemondások folytán megüresedett állások betöltése. 6. Az alapszabályok 7, 10, és 35 szakaszainak módosítása. 7. Hivatalos előterjesztések. 8. Indítványok. Székelyudvarhelyen, 1907 évi március 16-án, Damokos Andor alispán.

— **Szabad Lyceum.** A mára, esztendőre kitűzött szabad lyceumi előadás elmarad.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszterium Péter Lászlót, a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevősegghez, számgyakornoknak nevezte ki.

— **Erdélyrészi vásárok.** Pénteken, március 22-én Bilek, Szilágysomlyó; 23-án Balászfalva, Gyergyószentmiklós; 24-én Mocs, Vámosgálfalva; 15-én Alparát, Apod, Csikszentgyörgy, Köhalom, Küküllővár, Kürpöd; 26-án Bánffyhunyad, Erzsébetváros, Földvár, Gyulafehérvár, Szinnye (Deés megye); 27-én Kerelószentpál; 28-án Drág, Héjjasfalva, Tusnád; 29-én Egerhát.

— **Új székely könyvek.** Legközelebb hirt adunk Fülei Sz. Lajos új verskötetének megjelenéséről és legnagyobb örömünkre, ismét három új székely könyv feltűnéséről számolhatunk be; tarcsafalvi Pálffy Aladár, a városunkban és megyénkben már jó névvel bíró szorgalmas írótól egyszerre két munka is jelent meg, melyek mindegyike megérdemli, hogy a székely közönség kiváló figyelmébe ajánljuk. Akár a „Szentmihályi vértanúk“, akár pedig a „Mócsi bá' és társai“ című könyvet lapozgatjuk, mindegyikben találunk annyi eredetiséget és egészséges humort, hogy elégedetlenül nem tesszük le kezünk közül. Az előbbi gondos történeti kutforrások alapján, a másik pedig a népeletről elcsesett, hamisítatlan eredetiséggel van megírva; az elsőnek ára 70 fillér; a másíknak 1 K 60 fillér; megrendelhető a szerzőnél, vagy Betegh Pál és Társa könyvkereskedésében, Székelyudvarhely.

Péterffy Tamástól, az előnyösen ismert székely humoristától Budapesten, a „Pátria“ irod. vállalat bizománnyában (IV. Üllői-ut 25. szám) megjelent a „Góbé a gazdaságban“ című humoros könyv, mely 21 apróbb igazi góbéhumorral megírt történetet tartalmaz; mi sem bizonyítja jobban e könyv kitűnőségét, mint hogy rövid időn már a második ezer is megjelent a kiadásából; kellemes, mulattató olvasmányul szolgálhat, különösen gazdaközönségünknek. Ára: 2 korona, megrendelhető Budapesten, a fenti cím alatt.

— **Cselédmizeriák.** Városunkban általános panasz tárgyát képezi a cselédhiány, mely leginkább onnan ered, hogy a községekben levő cselédeányokat szülők részben tudatlanságból, részben kapzsiságból, néhány koronányi többlet miatt a nagyobb városokba Brassóba, Kolozsvárra és Budapestre küldik szolgáltatva, a hol azonban jóval nagyobbak az igények is a cselédekkel szemben,

sőt a nagyobb távolság miatt szülők ellenőrzése alól elvonva, sokkal nagyobb és biztosabb tér nyílik nekik az erkölcselen züllés felé. Ha a községek lelkeszei és tanítói a szülőknek erről a kellő felvilágosítást megadnák, bizonyynyal több lenne azon cselédek száma, a kik szülőföldjükhöz közelebb keresnek a megélhetés tisztességes módját. De van ennél még nagyobb baj is és erre különösen felhívjuk közönségünk figyelmét. Több oldalról érkezett ugyanis hozzánk panasz, hogy a vidékről — szülők kíséretében — bejövő és elszegődni akaró cselédek milyen rutul megcsalják a közönséget. Beállítanak egy házhoz, megállapodnak a bérré nézve és azután elmennek azzal az ígérettel, hogy azonnal visszajönnék a cselédkönyvükkel együtt. Azután elmennek egy másik, egy harmadik, talán még tízedik házhoz is, szerencsét próbálni és a hol a legtöbbet ígérnek, oda szegődnek, nem törődve azzal, hogy már máshová kötötték le magukat. E rut visszaéléseket, furfangokat csak úgy lehetne megelőzni, ha az alku megkötése után azonnal elveszük tőlük a cselédkönyvet, vagy pedig felpénzzel lekötjük és ha akkor is galibát okoznának, akkor ott van a törvény, mely őket köteleességük teljesítésére szoríthatja.

— **Az oltáregyesület estélye.** A f. hó 17-én szombaton, az oltáregyesület javára rendezett előadás ugy erkölcsileg, mint anyagilag, fényesen sikerült. A nagyszámú közönség valójában gyönyörködhetett a művészileg csoportosított, festőien, plasztikusan kidomborodó és színhatásokban gazdag két előképben, a melyeknek concepciója és összeállítása Petrányi Miklós szakiskolai tanár fiom műzslését és műérzékét meggyőzően igazolták. Az a kár, hogy egy-két alak minduntalan mozgott, mi az előképek egységes benyomását kissé rontotta. Az előkép után Berezik A. „A szelleműs hölgy“ című felvonásos vígjátéka került színre, nagy praecizitással, megfelelő gyors tempóban és közvetlen hatású sikerrel. A 3 szereplő kivétel nélkül jól megállotta helyét; Molnár Margit valóságos remekelt az Ilma szerepében; oly routinnal és temperamentummal játszotta azt meg, mintha nem is műkedvelő kezében lett volna az. Szobotka Katuska bájos náivtálal és meleg természetességgel alakította a Bella személyét; T. Pálffy Aladár helyes felfogással és biztos vonásokkal adta a férj szerepét. A második darab Almásy Tihamér „A miniszterelnök bálja“ volt. Ez talán még határozottabb és közvetlenebb hatást ért el, a mi a darabban rejő sok helyzetkomikumnak tulajdonítandó. Schiller Irma (Lotti) élénk, temperamentumos, biztos és céltudatos játékaival mindvégig derűltégekben tartotta a közönséget; Nosz Ilonkának (Eliz) kicsiny és háladatlan szerepe volt ugyan, de kedves és bájos megjelenésével, biztos fellépésével, nemkülönben szerepének meleg tónusokkal való felruházása által igen harmonikus benyomást keltett; Szemlér Ferenc (Kovácsi tanácsnok) kitűnő volt minden tekintetben; Burger Arthur (Tollagi) a megfelelő vonásokkal ruházta fel szerepét; Major (házmester) ügyesen kiaknázta a szerepében rejő komikumot. Mindkét darabot Nosz Gusztáv tanár rendezte szakértelemmel és biztos kézzel. Az összes jövedelem 727 K 40 fillér volt. Felülfizettek: Gróf Mikes János 7 K, Révfy Zoltán 10 K, Klein Géza 2 K, Fernengel Gyula, Maráth József 2—2 K. Szentpétery Károly, Ugron Ákos, Rudnyák Péter, Jarcsné—Blajer Mariska 1—1 K.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, a kik kedves halottunk, Kelemen Mihályné szül. Miklós Ilona végtestességételen megjelentek és fájaldalmunkat részvételükkel enyhítették, ez uton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

6500 darab nemes almafa 4—5 éves.

Batull, Karmelit-Reinett, Kassel-Reinett, Goldparmán, Poynik és Stettini fajból eladó alólírott somogyomi birtokán.

Darabonkénti ár csak 70 fillér, 200 drbnál nagyobb vételnél 10 százalékos árleengedés.

A megrendelt darabszám ára a rendelő levéllel egyszerre alólírott címére adandó fel.

A szállítás Medgyes m. á. v. állomástól eszközöltetik, még pedig ezen állomásig költségmentesen.

Dr. Russu Octávié,
ügyvéd neje
Nagyszében.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia, elősövény.

Bármily talajba gyorsan fejlődik, sűrű, nagy töviseivel embernek és bármily állatnak ellentáll, kitart 70—80 évig nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malac stb. sem mehet át; ez a legelőcsőbb örökös áthatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a cseméték felásva jeges pincében tartatnak. Ezer darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek előkerítés nem felel meg, szállíthatok sodronyzövetet, a legelőcsőbb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm. szélességet.

Szőlőlugas

minden háznak legszébb díszé, egygyűjtemény 8 fajtól 20 főt, egy főt 2—300 fűrt terem!

Szőlőoltványok

táblás ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bor- és csemege-faj, szigorúan válogatott, tökéletes forradású és fajtisza, duggyökerű példányok

Delavare

sima vessző, minden szál megfakad, csak az a legemesebb faj, melyből en 18 év alatt 40 holdat ültettem, 35 hektót terem holdanként, bora edes, erős, oltani, permetezni nem kell és kezeléséhez semmi tudomány sem kell, ezért ellenesége sok tudományos szőlőintézet.

Bővebb leírást és képes árjegyzéket tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, Nagykánya.
Levelezés minden nyelven.

Műfogak. Könnyen megszokhatók és rágásra jól használhatók. Darabja 4 koronától fölfelé. Jótállás mellett készíttetnek. Ugyanott foghuzások, fogtömések, valamint minden egyéb, a fogászat körébe tartozó munkákat végzek. Minden munkáért jótállást vállalok. A műterem Árpád utca 10. sz. alatt van.

Dr. Kovács Géza,
orvos.

Legközelebbi huzásokra a legkedveltebb sorsjegyekből álló csoport vételét ajánljuk:

3 drb Erzsébet királyné sorsjegy

Huzás: március 1-én, július 1-én és november 1-én.

1 drb József sorsjegy

Huzás: május 15-én és november 15-én.

1 drb Bazilika sorsjegy

Huzás: március 1-én és szeptember 1-én.

Legnagyobb főnyeremény 100.000 K.

Évi összes nyereményei 427.300 K.

Ezen állandó értékkel bíró eredeti öt sorsjegy 40 havi 2 korona 40 fillér részletfizetésre kapható

ELFER és ADLER

bank- és váltóüzletében Budapest V., Fűrdő-utca 7. szám.

Alapított 1888. évben.

Az első részletnek postautalványon való beküldésénél a sorsjegyek számával ellátott részletvet azonnali játékkal szolgáltatók ki. Az első két részletnek egyszerre való beküldése esetén a harmadikat ingyen nyugtázzuk.

309—907. sz.

Árverési hirdetmény.

Lövéte község tulajdonát képező 18831. kat. hold területen a vadászati és halászati jog 1907. április 2-án d. u. 2 órakor Lövéte község házában nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár 40 korona. Bérleti időtartam 6 év.

Lövétén, 1907. március 8-án.

Elekes Nándor,
h. jegyző.

Gábor János,
bíró.

Óriási siker!

„Antinicotin“
szivarka hüvely
szivar dobozokban.

Baross, Borszéki és Kászoni vizek

Üzletáthelyezés!

Petrozsényi kőszén-raktár! Legolcsóbb árak!
Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy üzletemet áthelyeztem az alsó piacra, az újonnan épült

Frölichné-féle üzlethelyiségbe

hol egyszermind nagyon szép raktárt rendeztem be mindennemű fűszerárakban, porcellán, üveg, gyermekjáték, diszműárak, függő, fali és asztali lámpákban.

Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, ígérem, hogy igyekezni fogok minden esetben igen tisztelt vevőimet a legjobban és legolcsóbban kiszolgálni.

Teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Legkiválóbb valódi angol és magyar rumok különlegeségei, bateliákban és kímérve, ugyisint minden fajta likörök, a legjobb és leghirvezebb tea-kanna jegyű teák, tea-sütemények és szalon cukorkák nagyraktára.

Mindig friss fűszerárak

Képréma készítés!

Ablaküvegezés

Bérbeadó szálloda és vendéglő.

Baróton a Dánér Ferenc

tulajdonát képező Központi szálloda néven ismert vendéglő helyiség, azonnal kiadó.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetének

székelyföldi kerületi fiókjánál
(Székelyudvarhely, Kossuth Lajos utca 27. szám)

A M. KIR.

SZŐLŐTELEPEKEN TERMELT

és a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam által kezelt s a m. kir. földmivelésügyi miniszter támogatásával létesített borértékesítő osztályából

ugy palack mint hordó **BOROK** legolcsóbban kaphatók.

VETŐMAGYAK

a m. kir. állami magvizsgáló állomás által teljes arankamentesnek talált Vörös löhere- és lucernamag, elsőrendű Duppauzi zab, búkköny, kendermagvak a legelőnyösebb napi árban kaphatók.

STAHEL és LENNER

egyedüli magyar gyártmányu, különleges

Trieurjei gabonakeverékek

számára csakis itt szerezhetők be.

Törökbuza és répavetőgép

egy és két soros, Oberth Frigyes-féle legkitünőbb gyártmány; a székelyföldi talajviszonyoknak megfelelőleg alkalmazható

Planeth Jr.-féle kapáló és töltögető ekekülönlegességgel.

Kühne E. mezőgazdasági gépgyár Moson

bizományi raktára.

Acél váltva forgató ekék, boronák, Mosoni és Hungaria Drill vetőgépek, aratógépek, rosták, Rapid kézi darátógép, szecskaavágók stb.